

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ЗАХИСТУ РОСЛИН, БІОТЕХНОЛОГІЙ
І ЕКОЛОГІЇ**

ЗБІРНИК

матеріалів доповідей

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ**

І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**«ЕКОЛОГІЯ – ФІЛОСОФІЯ ІСНУВАННЯ
ЛЮДСТВА»**

19-20 квітня 2023 р.

Київ – 2023

УДК 113/119: 502/504

E45

Збірник містить матеріали доповідей учасників ІХ Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Екологія – філософія існування людства», що проходить 19-20 квітня 2023 р. на базі кафедри екології агросфери та екологічного контролю факультету захисту рослин, біотехнологій та екології Національного університету біоресурсів та природокористування України.

Мета конференції - підвищення ефективності та якості наукових досліджень, підтримки зв'язків у науковій галузі серед студентів, аспірантів, молодих вчених вищих аграрних навчальних закладів України та країн Європи, представлення, обговорення та використання результатів досліджень.

Матеріали конференції надруковані в авторській редакції, автори несуть відповідальність за поданий матеріал.

Організаційний комітет: Кондратюк В.М., Коломієць Ю.В., Наумовська О.І., Паламарчук С.П., Строкаль В.П.

Відповідальні за випуск: Паламарчук С.П., Наумовська О.І.

Ухвалено вченою радою факультету захисту рослин, біотехнологій та екології (протокол №8 від 20 квітня 2023 р.).

ПЕСТИЦИДИ І ДОВКІЛЛЯ

Остапюк У.В., студентка 3 курсу, факультету захисту рослин, біотехнологій та екології

Павлюк С.Д., к. с.-г. наук, доцент кафедри екології агросфери та екологічного контролю Національний університет біоресурсів і природокористування України

Внаслідок нераціональної господарської діяльності людини, відбувається істотне забруднення довкілля. Діяльність людини найбільше впливає на стан літосфери, і основне навантаження відчуває її поверхневий шар – ґрунтовий покрив, один з головних природних компонентів, який визначає багато процесів, що відбуваються в біосфері, підтримує необхідний для збереження здоров'я людини стан навколишнього середовища [1].

Пестициди – токсичні речовини, їх сполуки або суміші речовин хімічного чи біологічного походження, призначені для знищення, регуляції та припинення розвитку шкідливих організмів, внаслідок діяльності яких вражаються рослини, тварини, люди і завдається шкоди матеріальним цінностям. Термін «пестицид» охоплює широкий спектр сполук, включаючи інсектициди, фунгіциди, гербіциди, зооциди або родентициди, моллюскоциди, нематоциди, регулятори росту рослин та інші. Застосовують їх на багатьох етапах сільськогосподарського виробництва.

Пестициди, що надійшли в агрофітоценози, накопичуються в окремих об'єктах довкілля й включаються в різні міграційні ланцюги. Вносячи пестициди слід пам'ятати, що надмірне або неправильне їх внесення може погіршити якість ґрунтового середовища та стан його біоти [2].

В залежності від ступеня загрози (токсичності) пестициди діляться на наступні групи хімічної класифікації:

- сильнодіючі отруйні речовини;
- високотоксичні;
- середньої токсичності;
- малотоксичні [3].

Застосування пестицидів може призводити до таких негативних наслідків як зменшення біологічної продуктивності, порушення функціонування ґрунтових мікроценозів, накопичення залишків пестицидів і їх похідних у поверхневих водних джерелах та ґрунтових водах, перешкоджати відновленню родючості, зменшення харчової цінності сільськогосподарської продукції тощо. Інтенсивність шкідливого впливу залежить від технології застосування пестицидів, способів обробки ґрунту або рослин [4].

Важливим інструментом в запобіганні негативних наслідків застосування і глобальної міграції пестицидів є моніторинг їх токсичних залишків в об'єктах довкілля, рослинницькій продукції, кормах і продуктах харчування. Моніторинг пестицидів відповідає загальній методологічній структурі екологічного моніторингу і включає систему спостереження, оцінку та прогноз рівня забруднення шкідливими речовинами з подальшою розробкою заходів щодо оздоровлення навколишнього середовища [5].

З метою захисту компонентів агроєкосистем від негативного впливу пестицидів необхідно чітко дотримуватися рекомендацій щодо їх застосування, запроваджувати інтегровані системи захисту рослин, біологічні методи захисту сільськогосподарських культур, стимулювати розробку нових екологічно нешкідливих пестицидів нового покоління.

Література:

1. Naidonova O. E. 2020. Dynamics of microflora number and biochemical activity in typical chernozem under pesticides complex application. *Agrochemistry and Soil Science. Collected papers. No. 90. Kharkiv: NSC ISSAR, P. 65-75.* http://agrochemsoilsci.org/90/Full_text_p.65-75_No.90_2020_Naidonova.pdf

2. Крук Л. С. Екотоксична дія пестицидів в агроценозах України як функція фізико-хімічної будови їх молекул: дис. канд. с.-г. наук: 03.00.16 – екологія. УААН, Ін-т агроекології і біотехнології. К., 2001. 160 с.
file:///C:/Users/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C/Downloads/Zikr_2014_60_26.pdf

3. <http://rv.dsp.gov.ua/2021/04/02/pestytsydy-ta-ahrokhimikaty-zahalna-kharakterystyka-ta-zakhody-okhorony-pratsi-pry-ikh-vykorystanni/>

4. Оцінка еколого-економічних наслідків від нераціонального використання пестицидів на регіональному рівні / О.О. Карпенко, М.О. Муравкіна // Економічні інновації: Зб. наук. пр. — Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2012. — Вип. 48. — С. 140-149.

<http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/67174/15-Karpenko.pdf?sequence=1>

5. Закон України «Про затвердження Порядку здійснення державного нагляду та державного контролю за додержанням законодавства про пестициди і агрохімікати в галузі рослинництва» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0604-96#Text>